

Česká televize / ČT24 – Newsroom ČT24

téma Prodá Ivo Valenta Parlamentní listy?, 9. února 2020 od 22:00 hodin

Autor stížnosti (RRTV/4018/2020-vra) uvádí, že reportáž informovala o prodeji Parlamentních listů a současně bez jakýchkoliv podložených argumentů prostřednictvím komentátorů na Parlamentní listy útočila, přičemž nedala prostor protistraně na obhajobu. Má za to, že „nepodloženým barvitým špiněním a nedáním prostoru Parlamentním listům nebo argumentům na jejich obhajobu Česká televize porušila zákon 231/2001 Sb. § 31 odst. (3)“. (Monitoring proběhl 24. března 2020.)

Vyjádření AO:

Cyklický pořad Newsroom ČT24 je vysílán jako týdeník každou neděli od 22:00 hodin v půlhodinové délce. Česká televize tento pořad prezentuje jako přehled hlavního dění v českých a světových médiích. Žánrově je tento pořad možné zařadit do aktuální publicistiky. Jde tedy o tematický publicistický magazín. Každé vydání pořadu se věnuje více tématům z mediální oblasti z daného týdne, přičemž nejvýraznější z nich bývá označováno jako Téma týdne a řazeno na začátek pořadu.

Za téma týdne bylo ve vydání pořadu Newsroom ČT24 z 9. února 2020 zvoleno téma Prodá Ivo Valenta Parlamentní listy?, což korespondovalo s profilem týdeníku věnovaného dění v médiích a se skutečností, že v průběhu končícího týdne se objevila zpráva o možném prodeji většinového podílu v Parlamentních listech. Tématu bylo věnováno přibližně 10 minut – krátké uvedení moderátorkou ze studia, připravená reportáž, která tvořila přibližně polovinu tématu, dále reportáži podobná pasáž ve formě živě prezentovaného studiového vystoupení autorky reportáže, kterou doplnila tři vyjádření respondentů ze záznamu, a závěrečný živý rozhovor moderátorky s hostem ve studiu. Zpracování tématu tvoří jeden tematický kontext a je třeba ho posuzovat jako celek.

Uvedení tématu moderátorkou (Terezou Řezníčkovou) reprodukovalo s odvoláním na zdroj info.cz zprávu o možném prodeji Parlamentních listů, obsahovalo základní informaci o vlastníkově, bylo v něm zmíněno, jaký mají podle mediálních odborníků vliv, dále naznačilo, jaký druh materiálů Parlamentní listy přinášejí s odvoláním na to, že samy sebe označují za politický bulvár, a poukázalo na úvahy, jaký vliv mohou mít na voliče. Moderátorské uvedení tak prakticky ve zkratce inzerovalo další obsah zpracování tématu, neobsahovalo žádná skutková tvrzení z redakční pozice a bylo neutrální.

Po moderátorském uvedení následovala připravená reportáž (redaktorky Barbory Loudové). Reportáž nejprve ukázkou z autopropagačního videa Parlamentních listů dokumentovala jejich heslo („Nikdo nám nediktuje, o čem máme psát.“). Citací SMS IvaValenty, senátora(nestr. za SsČR), byla potvrzena

zpráva o možném prodeji Parlamentních listů. Presentace těchto prvků plnila čistě faktografickou a dokumentační roli.

Další pasáž pak byla věnována názorům tří profesionálů z oboru na to, co může nový vlastník nákupem získat. K tomuto aspektu se vyjádřili Ondřej Fér, mediální konzultant a novinář serveru Manipulatori.cz, Josef Šlerka, ředitel Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky a Michal Půr, šéfredaktor Info.cz. Respondenti vyjádřili své názory na velikost vlivu Parlamentních listů, aniž by toto médium z obsahového hlediska hodnotili. Respondenti byli transparentně představeni a jejich volba byla ve vztahu k tématu logická.

Následující pasáž přinesla osobní názory dvou profesionálů z oboru na to, kdo by se mohl stát novým vlastníkem Parlamentních listů – své názory vyjádřili opět Michal Půr, a dále Ondřej Kundra, zástupce šéfredaktora Respektu, ten druhý způsobem kritizovaným ve stížnosti: „Já si nemyslím, že to bude někdo z těch, kdo vlastní největší vydavatelství, žádný z takových těch skutečně seriózních mediálních domů by o Parlamentní listy neměl opřít hůl.“ Stěžovatel cituje tento názor O. Kundry jako jeden z bodů své argumentace, ale věcně to nijak nezdůvodňuje, pouze uvádí, že o O. Kundrovi v minulosti psala BIS, že lže, s odkazem na případ, který má na mysli – který ovšem věcně nijak nesouvisí s nyní posuzovaným případem. Stěžovatel nevedl, co mu na slovech O. Kundry vadí. Lze tušit, že to může být zejména poslední poněkud bulvárně stylizovaná část jeho vyjádření, ale nelze říci, že by tato formulace byla pejorativní směrem k Parlamentním listům, spíše jde o typickou ukázkou novinářského žargonu, který si pro ozvláštňení a upoutání pozornosti běžně vypůjčuje různá rádooby zajímaví, třeba i zastaralá rčení, jako v tomto případě. Opřít hůl zde neznamená nic jiného než zastavit se někde, potažmo věnovat něčemu pozornost, a pokud je ve vyjádření cítit určitá přezíravost k Parlamentním listům, autor vyjádření zde nevyjadřuje vlastní postoj, ale přisuzuje přezíravost velkým mediálním domům. To není při programové odlišnosti Parlamentních listů od tradičních médií nic divného. Ve věcné rovině slova respondenta vyjadřují pouze jeho osobní odhad, že podíl I. Valenty v Parlamentních listech nekoupí žádná přední etablovaná mediální skupina. Parlamentní listy tím nejsou nijak obsahově hodnoceny. Nelze vyloučit, že výhrada stěžovatele v tomto bodě vyplývá z určitého nedorozumění. Zařazení názoru respondenta je třeba považovat za dokumentaci jeho názoru. Na názor transparentně představeného respondenta si může divák udělat svobodně svůj názor podle vlastního uvážení a jeho prezentaci nelze dezinterpretovat jako vyjádření redakčního postoje. Nicméně to, že měl stěžovatel na mysli právě závěrečnou formulaci, a co mu na ní nebo na jiných částech vyjádření O. Kundry vadilo, by bylo spekulací nad rámec textu stížnosti. V tomto případě citace ve stížnosti stojí bez meritorní argumentace vedle závěru, že podle názoru stěžovatele odvysíláním mj. citovaných slov ČT porušila zákon, neboli základem výhrady stěžovatele je zde jen jeho nelibost. Volba respondenta, který je dlouholetým profesionálem mediální sféry a jedním z více

respondentů, kterým byl dán ve zpracování tématu prostor, byla v magazínu věnovaném médiím a v příspěvku na dané téma akceptovatelná. Monitoring problém z hlediska zákona v tomto případě vyloučil.

Další pasáže reportáže je možné označit za medailón Parlamentních listů. Nejprve byla prezentována vizitka většinového vlastníka Parlamentních listů Iva Valenty. Kromě přehledu jeho podnikatelských a politických aktivit byl zařazen i archivní záznam vyjádření I. Valenty k jeho podnikatelským aktivitám v mediální sféře.

Redaktorka pokračovala sdělením, že někteří novináři upozorňují, že v Parlamentních listech se byznys spojuje s politikou. Uvedla, že „vydávání článků si tam platila některá ministerstva a státní úřady“, což bylo současně v obraze dokumentováno záběrem na článek na internetu s titulem „Ministerstva, kraje i finanční správa poslaly miliony Parlamentním listům. Vyhovuje jim, že server vydává tiskovky bez úprav“ – podle titulu je možné článek snadno identifikovat jako text ze serveru DenikN.cz z 13. prosince 2019. Dokumentace redaktorkou zmíněných názorů některých novinářů pokračovala zařazením vyjádření respondenta z tohoto okruhu – opět O. Kundry. Šlo o neutrální popisné vyjádření: „Je to taková volná platforma, v podstatě jakoby politická inzerce, ale dělaná nějakým novinářským způsobem.“ Pasáž pokračovala zmíněním spolupráce serveru Parlamentní listy s Hradem. Zařazen byl nejprve fragment z úvodní části rozhovoru Petra Žantovského jako moderátora s prezidentem republiky Milošem Zemanem pro server Parlamentní listy. Redaktorka navázala sdělením, že se o Parlamentních listech psalo jako o hradním webu, a to „hlavně v souvislosti s jejich redaktorem Radimem Panenkou“, což bylo dokumentováno jednak záběrem článku na internetu s titulem „„Hradní novináři“ na výletech se Zemanem...“ – který je možné snadno identifikovat jako článek na serveru HlidaciPes.org z 6. listopadu 2018 – a dále záběrem redaktora R. Panenky z pořadu Horké téma na serveru Parlamentní listy, a pak záběry z návštěvy prezidenta republiky M. Zemana ve Vysokých Tatrách, s doplněním slovní informace, že R. Panenka byl ubytován jako jediný novinář v hotelu spolu s delegací hlavy státu. Touto pasáží se stížnost bezprostředně nezabývá. Monitoring v ní nezaznamenal žádné obsahové problémy.

Medailón Parlamentních listů v reportáži pokračoval prezentací názorů odborníků. Prvním z nich, který dostal prostor, byl Jan Motal, odborník na etiku médií z Masarykovy univerzity, který uvedl: „Parlamentní listy skutečně jsou do jisté míry proruské, prozemanovské, že přináší témata, která velmi rádi slyší lidé, kteří nemají důvěru v demokracii, kteří nemají důvěru v tradiční média.“ Jde o vyjádření, které je napadeno ve stížnosti s argumentem, že „neexistuje analýza, která by tuto informaci potvrzovala“. Stěžovatel se nijak nesnaží své tvrzení o neexistenci příslušné analýzy věcně doložit. Je třeba uvést především to, že autorem vyjádření v reportáži byl odborník z akademické sféry, tedy odborník ve vztahu k Parlamentním listům, k České televizi nebo k jiným médiím nezávislý,

a jak bude vidět dále, pedagog z univerzity, která obsah Parlamentních listů analyzovala. I když neuvedení věcné argumentace při prezentaci hodnotícího soudu, tedy názoru, obecně není předností, je třeba poznamenat, že zde šlo o repliku pro reportáž do publicistického magazínu, ne do odborné diskuse, kde by byl prostor pro prezentaci věcného argumentačního základu vyjádřeného názoru odborníka. Úroveň spolupráce Parlamentních listů s prezidentem republiky M. Zemanem byla bezprostředně předtím v reportáži přímo dokumentována, takže v tomto bodě se poukaz na nedostatek odborné analýzy, která by to dokládala, jeví jako irelevantní. Pokud jde o určitou proruskost serveru Parlamentní listy, byla jednou z věcí, kterou se zabývalo soudní řízení (Městský soud v Praze, č. j. 21 Cm 7/2019-161, rozsudek z 15. října 2019 byl zveřejněn v prosinci), které bylo dále v reportáži zmíněno, v jehož rozsudku se mj. praví, že „žalovaná prokázala rovněž, že řada článkův Parlamentních listech zveřejňovaných významně a nekriticky straní Rusku...“. V rozsudku, který byl zveřejněn a medializován, jsou rekapitulovány skutečnosti, které soud k jeho názoru vedly. I když rozsudek není v právní moci, neznamená to, že neplatí. Jde o veřejně známé vyjádření názoru nezávislé a neutrální instituce soudu, se kterým prezentovaný názor J. Motala obsahově koresponduje.

Redaktorka dále v reportáži přešla k aspektu, že web Parlamentních listů využívají ke své komunikaci zástupci skoro celého politického spektra. V tomto smyslu se v reportáži vyjádřil další respondent, Josef Šlerka, ředitel Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky. Redaktorka doplnila informaci, že „spoluvlastník listů Michal Voráček od začátku vysvětloval, že server dává prostor všem, nehledě na stranickou příslušnost nebo názory“, což mnozí odborníci kritizují. Zařazen byl příklad takové kritiky v podobě vyjádření opět J. Motala a opět napadeného stížností: „Dávají prostor velmi extrémním názorovým stranám, a aniž by jim činily nějakou kvalifikovanou oponenturu. Mohou sloužit vlastně jako nástroj propagandy, dezinformace a tak dále, což v minulosti už se potvrdilo.“ Redaktorka k tomu doplnila: „Třeba i u soudu. Praktiky Parlamentních listů podle rozsudku z loňského prosince. Démonizace, manipulace a apel na strach.“

Stěžovatel s touto pasáží polemizuje. Vyjádření respondenta kritizuje slovy: „Pokud by [Parlamentní listy] dávaly prostor "velmi extrémním názorovým stranám", tak by se o ně zajímala policie. Co se týká oponentury, tak ta chybí téměř v každém médiu i v této reportáži.“

Doplnění redaktorky stěžovatel kritizuje takto: „Opět nepodložené obvinění. Podle rozhodnutí soudu PL používají démonizaci, manipulaci a apel na strach, přestože tak se chová každé médium. I Česká televize ráda apeluje na strach a demonizuje třeba Rusko/Putina (agresor, diktátor...) a odpůrce imigrace (dokonce je přirovnává k nacistům). I v této reportáži se hovoří o "velmi extrémních názorových stranách", což je ukázková démonizace.“

Stejně jako v předchozích případech stěžovatel svá tvrzení nijak věcně nedokládá, a není tedy např. jisté, jestli se o autory některých příspěvků na Parlamentních listech nezajímá či nezajímala policie, není nijak prokazováno, že všechna média demonizují, manipulují a apelují na strach, není poukazováno na žádné konkrétní případy z vysílání České televize kromě aktuálního tlumočení závěrů soudu redaktorkou (tj. poukazu na demonizaci, manipulaci a apel na strach).

Když se respondent zmínil o „velmi extrémních názorových stranách“, hovořil o extrémnosti názorové, což nemusí být věc, která by spadala do působnosti orgánů činných v trestním řízení.

Redaktorka ve svém dovětku k vyjádření respondenta připomněla již zmíněné soudní řízení, respektive v jeho rozsudku zmíněné výsledky Analýzy manipulativních technik na vybraných českých serverech zpracované fakultou sociálních studií Masarykovy univerzity (v roce 2016), jež pokrývala mimo jiné Parlamentní listy –výsledky analýzy, které si soud v rozsudku osvojil. Informace o soudním řízení nebyly v reportáži dále rozváděny, ale jednak šlo o kauzu v nedávné minulosti medializovanou, a kromě toho při dnešní míře všeobecné dostupnosti informací ve veřejném prostoru také není pro diváky problém si na základě informací z Newsroomu ČT24 případně zjistit o věci více informací či získat samotné prvotní dokumenty (rozsudek, výzkumnou zprávu). Není tedy mimo jiné pravda, že obsah Parlamentních listů nebyl odborně analyzován. Pokud Česká televize tlumočí názor objektivní instituce soudu, který posuzoval argumenty obou stran sporu, je nepřipadné v tom spatřovat nepodložené obvinění a redakční názor vyžadující nějaké vyvážení – jde o objektivní fakta.

V kontextu s informacemi již tlumočenými v reportáži, že Parlamentní listy si samy rozhodují, o čem budou mluvit, a že dají prostor každému, postrádají výše citované výhrady stěžovatele smysl.

Závěrečná pasáž reportáže a pomyslného medailónu Parlamentních listů v ní byla věnována jejich bulvárnosti. Obrazem byly dokumentovány příklady bulvárních titulů článků v Parlamentních listech: „Krampol politikům: Chytit za d...u, kopnout do p...le a vyhodit. Hovada“, „Uprchlíci ze Súdánu a Eritreje na nás házeli kameny, totální násilí, ale to se nikde nedočtete (...)\", „Islamista, tvrdí TV. Teror v Londýně: Nové informace. A další bodání, další krev“. Stěžovatel k tomu namítá: „Reportérka hovořila o konfliktních a přehnaných titulcích. Pokud nebezpečný islamista pobodal tři lidi a tekla krev, proč by PL nemohly napsat do titulku o bodání a o krvi?“ Reportáž s bulvárními tituly článků ovšem nijak nepolemizovala, pouze je dokumentovala a pojmenovávala slovy redaktorky jako „konfliktní, plné senzací a často přehnané“, což objektivně vyjadřuje jejich charakter, jak se mohl divák přesvědčit na prezentovaných příkladech. Obsah reportáže a vyjádření stěžovatele zde nejsou v žádném konfliktu a výhrada stěžovatele je v tomto bodě rebelstvím bez příčiny.

K aspektu bulvárnosti Parlamentních listů byla potom zařazena vyjádření čtyř respondentů, kterými byli opět J. Motal, O.Kundra a J.Šlerka, které doplnil mediální teoretik Jan Jirák. Předmětem stížnosti

bylo první z těchto vyjádření, vyjádření Jana Motala, odborníka na etiku médií z Masarykovy univerzity: „Doslova dřou dno té žurnalistiky, to znamená, je to stylisticky a řemeslně velmi nízké úrovni.“ Stěžovatel namítá: „Jan Motal použil další demonizování: "dřou dno té žurnalistiky"“. Nehledě na to, že vyjádření J. Motala k bulvárnosti Parlamentních listů bylo krátké, vešla se do něj tentokrát i věcná argumentace, o kterou respondent opíral svůj názor. Transparentně představený nezávislý odborník prezentoval s věcnou argumentací svůj názor, a to v řadě několika vyjádření dalších respondentů. Z hlediska zákona jde prakticky o ideální situaci, kdy jsou vytvořeny všechny předpoklady pro to, aby mohl divák prezentovaný názor sám zhodnotit a vytvořit si svobodně vlastní názor. Seznamování diváků s různými názory je obecně jedním z úkolů televizní publicistiky. Vyjádření O.Kundry a J.Šlerky byly jen krátkými glosami k probíranému aspektu. O tom, že prostor dostaly různé pohledy, svědčí např. obsah posledního vyjádření J. Jiráka, který na okraj probírané bulvárnosti Parlamentních listů poznamenal: „Ale pořád ještě je to médium, které má potenciál nabídnout trošku jiný výklad, trošku jinou interpretaci.“ Redaktorka pak uzavřela reportáž doplněním, že sami autoři tuto interpretaci nazývají politickým bulvárem.

Reportáž jako rozsahem největší komponenta zpracování tématu představila většinového vlastníka serveru Parlamentní listy, který dostal nabídku na odkoupení svého podílu, informovala o velikosti okruhu čtenářů a diváků Parlamentních listů, rozebrala, jakou hodnotu pro potenciálního nového vlastníka představují, a prezentovala obsáhlý medailón Parlamentních listů, v němž si všímala, jakým způsobem Parlamentní listy reflektují politickou sféru a jaký mají žurnalistický styl, respektive poukázala na bulvární styl Parlamentních listů. Reportáž si tedy všímala různých aspektů tématu. Redakční složka či redakční příspěvek ke sdělení reportáže se zaměřoval na dokumentaci k tématu a faktické informace. V redakčním textu byly využity také informace z rozsudku Městského soudu v Praze ve sporu mezi (zjednodušeně řečeno)Parlamentními listy a serverem Forum 24, který vyjadřuje názor nestranné instituce soudu, a který je tudíž nutné považovat za vyjádření objektivní skutečnosti. Jednalo se o reportáž v tematickém publicistickém magazínu věnujícím se médiím, o publicistiku, a tak bylo přirozené, že reportáž dala prostor komentářům profesionálů z médií a odborníků. Suma jejich vyjádření tvořila významnou část reportáže. Sestavu respondentů tvořili mediální konzultant a novinář serveru Manipulatori.cz Ondřej Fér, ředitel Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky Josef Šlerka, šéfredaktor Info.cz Michal Půr, zástupce šéfredaktora Respektu Ondřej Kundra, odborník na etiku médií z Masarykovy univerzity Jan Motal a mediální teoretik Jan Jiráka. Na přibližně pětiminutovou reportáž se jeví okruh respondentů jako přiměřený a jejich sestava se jeví z hlediska probíraného tématu logická a dostatečně názorově pestrá. Téma bylo tedy probíráno z různých úhlů pohledu. Je třeba dodat, že rešerší byly pro reportáž získány k dokumentaci tématu různé archivní materiály, jako záznam vyjádření většinového vlastníka Parlamentních listů Iva Valenty k jeho

záměrům s tímto médiem, ukázky z produkce Parlamentních listů a další archivní materiály, které byly pro celkovou obsažnost reportáže přínosné. I když reportáž neobsahovala s výjimkou textu SMS Iva Valenty potvrzujícího jednání o prodeji jeho většinového podílu jiné aktuální vyjádření reprezentanta Parlamentních listů, nelze říci, že by pohled z pozice Parlamentních listů v reportáži chyběl. Kromě toho redaktorka v závěru reportáže uvedla, že autoři Parlamentních listů svůj styl nechtějí komentovat. Jednotlivým výhradám stěžovatele k obsahu reportáže jsme se podrobně věnovali v průběhu rozboru jejího obsahu a je možné shrnout, že domnění stěžovatele, že odvysíláním reportáže došlo k porušení zákona, monitoring nepotvrdil.

I když stěžovatel vztahuje všechny své blíže specifikované výhrady jmenovitě k reportáži, touto reportáží nebylo téma v pořadu Newsroom ČT24 ještě téměř z poloviny vyčerpáno. Následovala část moderovaná živě ze studia. Moderátorka spojovacím vstupem předala slovo redaktorce předchozí reportáže, která doplnila další faktické informace k tématu, ovšem tentokrát monologickým vystoupením ve studiu, které doplnil obrazový materiál a záznamy vyjádření tří respondentů. Redaktorka nejprve uvedla přesné údaje o návštěvnosti Parlamentních listů podle Net Monitoru. Dále přešla k tomu, kdo je čtenářem Parlamentních listů, respektive nejprve bylo zařazeno vyjádření mediálního teoretika J. Jiráka k tomuto aspektu, a pak byla v obraze prezentována takzvaná mapa médií, kterou zpracoval Nadační fond nezávislé žurnalistiky, která graficky vyjadřovala rozložení různých typů publika mezi různá média včetně Parlamentních listů. Tuto mapu doprovodila redaktorka vysvětlujícím komentářem. Stručně zrekapitulovala typy příspěvků, které se objevují na Parlamentních listech, a zopakovala, že jejich záměrem je poskytovat politický bulvár. Uvedla, že autoři nepatří k renomovaným novinářům, což ve vloženém záznamu vyjádřil jinými slovy také O. Kundra, zástupce šéfredaktora Respektu. V posledním vloženém záznamu J. Šlerka, ředitel Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky, uvedl, že v posledních letech se Parlamentní listy posunují k profesionalizaci. Živě prezentovaná pasáž prakticky byla z obsahového hlediska pokračováním předcházející reportáže, kterou doplnila o další informace. Z hlediska zákona nepředstavoval obsah této pasáže žádný problém.

Poslední částí zpracování tématu Parlamentních listů v pořadu Newsroom ČT24 byl rozhovor ve studiu s odborníkem na etiku médií a pedagogem Masarykovy univerzity Janem Motalem, který předtím vystoupil již v reportáži. Host odpověděl moderátorce na tři dotazy, z nichž první se týkal toho, jakým médiem jsou Parlamentní listy, druhý toho, jestli Parlamentní listy změnilы žurnalistiku v Česku, a poslední toho, co lidi na Parlamentních listech láká. Respondent sdělil svůj názor na tyto aspekty. O případnosti pozvání tohoto respondenta do pořadu daného zaměření a k probíranému tématu již byla řeč – měl odpovídající odbornost a jako člověk z akademické sféry měl k Parlamentním listům neutrální odborný vztah. Každé interview s jedním respondentem jakoby

postrádá přítomnost vyvažujícího pohledu či více pohledů dalších respondentů, avšak jde o běžný žánr, u kterého se tento rys nepovažuje za závadu, a vyváženost se očekává v širším programovém kontextu. V tomto případě host hovořil se znalostí věci a s odborným nadhledem a jeho účast v pořadu byla pro celkové zpracování tématu přínosná.

Po rekapitulaci obsahu druhé poloviny zpracování tématu Prodá Ivo Valenta Parlamentní listy? je možné zopakovat, co již bylo řečeno o předcházející reportáži, a dodat, že druhá polovina rozšířila okruh prezentovaných objektivních a vyvážených informací k tématu, a ani v druhé polovině se neprojevil žádný obsahový problém z hlediska zákona. Názor stěžovatele, že odvysíláním reportáže došlo k porušení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., monitoring nepotvrdil, a nepřinesl poznatky ani o jiném porušení zákona. Navrženo je odložení věci.

Pisatel se na závěr pokusil dodat důraz své stížnosti velmi pochybným způsobem, když mj. uvedl: „Snažím se legálním způsobem upozorňovat na manipulaci ve vysílání, bohužel RRTV a Rada ČT dává přednost, aby si kritici ČT vyřizovali účty přímo s konkrétními novináři násilím.“ Naznačení možného použití násilí vůči zastáncům jiných postojů, pokud Rada nebude hodnotit případ a konat podle představ pisatele, je třeba vnímat jako značně alarmující. S podobnými projevy stěžovatele Rada již byla konfrontována v minulosti, kdy se zabývala řadou jeho předcházejících podání.

Návrh usnesení:

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“) coby ústřední správní úřad v rámci své kompetence dané ustanovením § 5 písm. a) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“), rozhodla v souladu s ustanovením § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění, ve věci možného přestupku spáchaného odvysíláním pořadu Newsroom ČT24, respektive Tématu dne Prodá Ivo Valenta Parlamentní listy? v tomto pořadu, dne 9. února 2020 od 22:00 hodin na programu ČT24, že věc odkládá.

[Česká televize / ČT1 –168 hodin - Czexit](#)

Stěžovatel (č. j. 6544/2018) žádá o posouzení vyváženosti reportáže Czexit odvysílané dne 11. února 2018 v rámci pořadu *168 hodin* od 22:00 hodin. Jako součást stížnosti zaslal vlastní poměrně rozsáhlou analýzu reportáže, která má však spíše povahu polemiky s obsahem reportáže.

Vyjádření AO

Moderátorka ve studiu nejprve zmiňuje nepravdivou informaci, že se EU chystá zrušit písmeno „ř“ a pokračuje, že nejcitovanějším slovem minulého týdne bylo pravděpodobně „referendum“, na jehož zavedení se domlouvají čtyři strany - ANO, Piráti, SPD a komunisti, přičemž poslední dvě jmenované strany navrhuje, aby bylo možné hlasovat i o zahraničněpolitických otázkách, například vystoupení z EU. Dodává, že oslovení ekonomové tzv. czexit považují za ekonomickou sebevraždu, podle politiků, kteří si jej přejí, se nic nestane.

Reportáž pak nejprve přibližuje dvě nepravdivé zprávy týkající se opatření EU (rušení písmena „ř“ a informace, že evropský pilíř sociálních práv zaručuje imigrantům stejné sociální dávky ve všech zemích EU) a uvádí je na pravou míru, přičemž šířitelé mylných informací (youtuber Petr Černý, senátor Jaroslav Doubrava /severočeši.cz/, ekonomka Markéta Šichtařová, poslanec Jiří Kobza /SPD/) jsou citováni nebo přímo dostávají prostor k vyjádření. Mylnost informace týkající se evropského pilíře sociálních práv pak na kameru potvrzuje hlavní analytik České spořitelny a člen Evropského hospodářského a sociálního výboru Petr Zahradník a hlavní analytička Hospodářské komory ČR Karina Kubelková.

Komentář pokračuje, že otázku členství ČR v EU trvale zvedají zejména prorusky píšící servery a dodává příklad, kdy server Sputnik citoval exprezidenta Václava Klause. Následuje ukázka vyjádření Václava Klause týkající se nutnosti vystoupit z EU. Komentář dodává, že stejný názor dlouhodobě zastává i jeho syn Václav Klaus mladší, poslanec za ODS, který i odhadl náklady na odchod. To dokumentuje citace z jeho facebookového profilu (odchod z EU je podle něj nutný i za cenu zchudnutí o 1/3). Reportáž v tomto ohledu vyčísluje, kolik peněz ČR za dobu členství EU odvedla a kolik přijala a komentář se táže, zda je Klausův komentář reálný. Hlavní ekonom Deloitte David Marek přirovnává odchod z EU k dobrovolné amputaci jedné končetiny, přičemž zchudnutí odhaduje na 1/2. Hlavní ekonom investiční společnosti Cyrrus Lukáš Kovanda to přirovnává ke střelení do vlastní nohy. Komentář dodává, že brexit dle vládní analýzy způsobí pokles růstu ekonomiky příštích 15 let o 2-8 %. Jako doklad uvádí, že VB „možná kvůli brexitu opustí japonské investoři“. Následuje vyjádření japonského velvyslance ve VB, dle nějž v případě, že se zhorší ve VB podmínky pro podnikání, odejdou nejen japonské firmy. Komentář pak vyčísluje náklady případného odchodu japonských investorů z ČR a cituje Radka Špicara ze Svazu průmyslu a dopravy ČR, dle nějž japonské investoři na schůzce uvedli, že v případě odchodu ČR z EU by odešli z ČR. Radek Špicar pak na kameru hovoří o znejistění investorů v případě odchodu. Manažer japonské společnosti na kameru potvrzuje obavy japonských investorů. Komentář

dodává, že kuriozní je, kdo strach mezi japonskými obchodníky vyvolává – především jejich krajan Tomio Okamura z SPD. Následuje jeho citace, v níž vyjadřuje požadavek referenda v dané věci. Komentář se následně táže, zda zástupci SPD, dle nichž členství v EU ČR nic nepřináší, hovoří pravdu. Citace Jiřího Kobzy v dané věci je pak konfrontována s názorem ekonoma Petra Zahradníka, který vyčísluje, o kolik vzrostla za dobu členství ČR v EU mzda. Následuje vyjádření Jiřího Kobzy pro ČRo, že „průměrný plat měřeno v kupní paritě je také zhruba stejný“. To na kameru rozporuje ekonom Komerční banky Marek Dřimal. Na další citaci Jiřího Kobzy, že vystoupení z EU by znamenalo pouze návrat do roku 2002, reagují odmítavě Petr Zahradník a Lukáš Kovanda. David Marek a Lukáš Kovanda pak nesouhlasí ani s jeho dalším výrokem týkajícím se možnosti řízení exportu po vystoupení z EU. Komentář pokračuje, že téměř 84 % českého zboží míří do EU bez cla, což je výhoda, o níž bychom vystoupením pravděpodobně přišli, přičemž přesné dopady nelze podle ekonomů předvídat. Následuje vyjádření Radima Fialy z SPD, že clo by bylo okolo zanedbatelných 3 %. Lukáš Kovanda danou výši považuje za „hausnumero vycucané z prstu“ a Radek Špicar 3 % nepokládá za zanedbatelná. V další citaci pak Radim Fiala vyjadřuje předpoklad, že firmy by nepřesunuly výrobu jinam. To opět odmítají jak Petr Zahradník, tak Lukáš Kovanda. Závěr je pak věnován prohlášení Tomia Okamury, že by se odchodem nic nezměnilo a všechno by fungovalo dál, akorát bez diktátu EU. Podle Petra Zahradníka by se však jednalo minimálně ekonomicky o katastrofu a největší destrukci možná za posledních 100 let.

Pořad *168 hodin* je publicistickým pořadem (zde se lze zcela explicitně opřít o rozsudek Městského soudu v Praze 10 Ca 263/2009:

Soud dospěl k závěru, že pořad „168 hodin“ je pořadem politicko-publicistickým, a proto je v daném případě výše uvedená podmínka splněna. Nelze pochybovat, že předmětný pořad je pořadem publicistickým, určeným veřejnosti k šíření informací o událostech, které se dotýkají zpravidla celé společnosti.

V návaznosti na nálezh Ústavního soudu ze dne 17. 7. 2007, sp. zn. IV.ÚS 23/05, dostupná na <http://usoud.nalus.cz>, pak je nutno vzít v úvahu, že u publicistických pořadů nelze požadavek dodržení zásad objektivit a vyváženosti

vykládat jako příkaz, aby v nich zaznívaly toliko bezbarvé, opatrné a hyperkorektní názory. Naopak, zejména proto, že sám zákonodárce zdůrazňuje, že zákaz jednostranného zvýhodňování se má vztahovat na celek vysílaného programu, nutné uvedené ustanovení vykládat v jeho materiálním obsahu, tedy jako pokyn organizovat vysílání publicistických pořadů tak, aby jednotlivé pořady byly často angažované, kritické a názorově vyhraněné,

samozřejmě vždy při zachování objektivitu a pravdivosti sdělení o faktech, avšak ve svém celku vytvářely pestrou a z hlediska názorového spektra společnosti reprezentativní kombinaci, podporující co nejširší a nejotevřenější diskusi o společensky relevantních tématech.

Ačkoliv stěžovatel reportáži vytýká i jistá věcná pochybení (tyto výtky většinou neberou v úvahu potřebu jisté mediální zkratky a mají povahu „chytání za slovo“), za jádro stížnosti lze považovat již výše zmíněnou názorovou polemiku. Zejména uvádí, že zamlčuje zásadní argumenty, řeší výroky členů SPD, jejichž názory nejsou relevantní k objektivnímu posouzení czexitu a dává značný prostor jenom „prounijním“ ekonomům. Z této polemiky je zřejmé, že stěžovatel zcela nepochopil hlavní smysl reportáže, která primárně řeší dezinformace spojené s Evropskou unií, respektive vystoupení z ní. Z toho důvodu také dostávají značný prostor zástupci SPD (prizmatem reportáže nositelé protiunijních dezinformací), jejichž výroky jsou konfrontovány s postoji „prounijních“ ekonomů. Takové pojetí reportáže lze jistě považovat za angažované, kritické a názorově vyhraněné (viz výše), ale též v rámci probíraného tématu vyvážené. Tématem reportáže totiž není hledání pro a proti setrvání v EU, ani postoje Petra Macha (resp. Svobodných), které prezentuje stěžovatel ve svém dopise jako argument nevyváženosti, nýbrž (možná) zavádějící argumentace některých zastánců vystoupení.

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen Rada) coby ústřední správní úřad v rámci své kompetence dané ustanovením § 5 písm. a) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (dále jen zákon č. 231/2001 Sb.), rozhodla v souladu s ustanovením § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění, ve věci možného přestupku spáchaného odvysíláním pořadu 168 hodin, resp. reportáže Czexit na programu ČT1 dne 11. února 2018 od 22:00 hodin, že **věc odkládá.**